

Instruccions Internes

1. Introducció

1. La necessitat de transposar i incorporar a l'ordenament jurídic espanyol les Directives 2004/18/CE i 2004/17/CE, coordinadores dels procediments d'adjudicació dels contractes públics, ha donat lloc, respectivament, a la LCSP i la **Llei 31/2007, que regula els procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals**, que deroguen, també respectivament, la Llei de Contractes de les Administracions Públiques (Reial Decret Legislatiu 2/2000) i la Llei 48/1998, reguladora dels procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i les telecomunicacions. Cal dir que actualment, les esmentades directives han estat substituïdes per la Directiva 2014/24/UE i la Directiva 2014/25/UE, que hauran ser objecte de la corresponent transposició.
2. D'antuvi, cal significar que l'aplicació d'aquesta normativa no suposa canvis significatius en els procediments de contractació que TMB du a terme. Així, amb caràcter general i pel que fa als contractes que es refereixin o estiguin relacionats amb l'activitat pròpia i el valor dels quals sigui igual o superior als llindars fixats (387.000€ per a subministraments i serveis i 4.845.000€ per a obres), serà d'aplicació la **Llei 31/2007, sobre els procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals**, normativa molt similar a la precedent Llei 48/1998.
3. Pel que fa als contractes el valor dels quals sigui inferior als llindars esmentats o estiguin exclosos de la Llei 31/2007 per raons objectives, els seran d'aplicació les normes pertinents de la LCSP d'acord amb el que preveu la Disposició Addicional Quarta de la Llei 31/2007, en relació amb la Disposició Addicional Onzena de la LCSP, sense que, en cap cas, els siguin d'aplicació les normes establertes exclusivament per als contractes subjectes a regulació harmonitzada, és a dir, a normativa europea.

1. Introducció

4. Amb el nou marc normatiu, s'infereix, sense cap mena de dubte, que les societats que integren TMB formen part del sector públic, atesa la seva naturalesa jurídica. A més, sense tenir el caràcter d'Administracions Públiques, tenen la consideració de poders adjudicadors, la qual cosa comporta que, sense perjudici de l'aplicació quan correspongui de la Llei 31/2007, també els serà d'aplicació, amb caràcter residual i subsidiari, LCSP. En qualsevol cas, la LCSP serà d'aplicació amb un nivell baix d'intensitat i especialment en allò que resulti de les disposicions generals.
5. Tot plegat suposa que cal disposar d'unes Instruccions, d'obligat compliment i d'aplicació pel que fa als contractes no subjectes a la Llei 31/2007, que bàsicament garanteixin l'efectiva submissió de les adjudicacions als principis generals de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació, bo i tenint en compte les disposicions generals de la LCSP, sense perjudici d'altres normes internes de què TMB disposi.
6. Els principis que informen tota la normativa de contractació i que TMB s'obliga a aplicar són: la llibertat d'accés a les licitacions; la publicitat i la transparència dels procediments; la no discriminació i la igualtat de tracte entre els candidats; l'assegurament de l'eficient ús dels fons destinats a la realització d'obres, a l'adquisició de béns i a la contractació de serveis, mitjançant l'exigència de la prèvia definició de les necessitats a satisfer; la salvaguarda de la lliure competència i la selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa.
7. Com a conseqüència de tot el que s'ha exposat, amb aquestes Instruccions es configura el marc normatiu bàsic, bo i donant compliment al que disposa la normativa esmentada en el sentit que estiguin a disposició de tots els interessats a participar en els procediments de contractació que es convoquin i es publiquin al Perfil de TMB. Així mateix, es constitueixen en garantia de l'efectiu compliment dels principis generals que han d'informar l'activitat contractual de TMB, des d'un alt i rigorós nivell d'autoexigència.

2. Marc normatiu

1. El marc normatiu de referència, pel que fa a l'activitat de contractació de FERROCARRIL METROPOLITÀ DE BARCELONA, SA, TRANSPORTS DE BARCELONA, SA i PROJECTES I SERVEIS DE MOBILITAT, SA, les societats que integren TMB, el conforma principalment la Llei 31/2007, sobre els procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals i, amb caràcter subsidiari, la LCSP, en allò que els hi és d'aplicació. En aquest sentit i atesa la seva naturalesa jurídica, les societats que integren TMB constitueixen i tenen el caràcter de poders adjudicadors, als efectes d'aplicació de les disposicions esmentades.
2. Conseqüència d'això, quan la contractació tingui per objecte o estigui relacionada directament o indirectament amb l'activitat pròpia de les societats i quan el seu valor, calculat segons les disposicions de la llei, sigui igual o superior a 4.845.000 € per a obres, o a 387.000 €, per a subministraments o serveis, s'aplicaran les disposicions de la Llei 31/2007.
3. D'acord amb la Disposició addicional 4a. de la Llei 31/2007, en relació al que disposa la LCSP i pel que fa als contractes el valor dels quals sigui inferior als llindars esmentats anteriorment, així com també per a aquells contractes exclosos per raons objectives de la Llei 31/2007, els serà d'aplicació la normativa que resulta d'aquestes Instruccions, que incorporen els principis generals de la LCSP. En allò no expressament previst, els seran d'aplicació les disposicions generals de la LCSP en allò que sigui menester.
4. L'activitat contractual de les empreses que integren TMB es difondrà a través del "Perfil del contractant", al que es podrà accedir des de la pàgina web institucional: www.tmb.cat.

2. Marc normatiu

5. Les comunicacions i l'intercanvi d'informació que es dugui a terme en el marc dels procediments de contractació a TMB es podran fer per qualsevol mitjà, sempre que estigui disponible de forma general, permeti deixar-ne constància i garanteixi la confidencialitat, la integritat i la protecció de la informació, la documentació i les dades que en resultin.

3. Òrgans de contractació

Al si de les empreses que integren TMB hi ha constituïts diversos òrgans que intervenen en funció de circumstàncies, com ara el valor i l'objecte dels contractes a adjudicar o dels procediments a emprar en les licitacions, i cadascun segons el grau de participació que té assignat, en la gestió i presa de decisió de l'activitat contractual, en les diverses fases de preparació de les licitacions i contractes, en la selecció de contractistes així com en l'adjudicació i l'execució dels contractes, tot plegat a fi i efecte de garantir l'efectiu compliment dels principis generals abans esmentats.

Aquests òrgans es configuren, segons el nivell d'intervenció, d'acord amb les funcions i competències que respectivament tenen assignades i sense perjudici de la intervenció puntual d'altres òrgans quan TMB ho consideri oportú, en:

- a) Comitè d'Aprovisionaments
- b) Mesa de Contractació
- c) Comitè de Contractació
- d) Comissió Executiva

Les respectives competències i la concreta composició d'aquests òrgans, tots pluripersonals i amb representació de diversos departaments i àrees, són definides per la normativa interna de TMB.

4. Procediment

1. Normes generals

1.1. Determinació del procediment.

El tipus de procediment a aplicar a les contractacions al si de TMB vindrà bàsicament determinat, en primer lloc, per l'objecte de la contractació, i en segon lloc per la seva quantia o valor econòmic. Així doncs, caldrà tenir present i clarament identificat:

- a) Si l'objecte del contracte s'incardina dins l'àmbit objectiu de les Lleis 31/2007 o la LCSP
- b) Si l'objecte del contracte està relacionat, directament o indirectament, amb l'activitat de TMB.
- c) Quina és la quantia o el valor de la contractació, calculada d'acord amb el que disposen les esmentades normes.

En funció d'aquestes circumstàncies es determinarà la subjecció a la Llei 31/2007, a les normes que es deriven d'aquestes Instruccions o a la normativa interna de TMB.

1.2. Promoció i responsabilitat del contracte

Davant d'una necessitat, l'Àrea o Servei corresponent haurà de:

- a) Identificar i definir la naturalesa i extensió de les necessitats que han de constituir l'objecte del contracte.
- b) Justificar la necessitat i idoneïtat de la contractació.
- c) Indicar una primera estimació econòmica.
- d) Designar la persona en qui es delega i es constitueix en promotor i responsable del contracte.

4. Procediment

Sempre que sigui necessari, podrà comptar amb l'ajuda i l'assessorament de la Mesa de contractació.

1.3. Procediment general

Preses les decisions oportunes i amb la documentació corresponent, s'iniciarà el procediment en el que:

a) Per a aquells contractes l'objecte dels quals estigui, directament o indirectament, relacionat amb l'activitat de TMB i el seu valor sigui igual o superior a 4.845.000 € per a contractes d'obres, i 387.000 € per a contractes de subministrament o de serveis, s'aplicaran les disposicions de la Llei 31/2007.

b) Per a aquells contractes l'objecte dels quals sigui el mateix que el de l'apartat anterior, i el valor dels quals sigui inferior als llindars econòmics esmentats o per a aquells que estiguin exclosos per raons objectives, bé per raó de la seva naturalesa bé perquè no tinguin cap relació amb l'activitat de TMB, s'aplicaran aquestes Instruccions i, en allò no previst, les disposicions generals de la LCSP que s'escaiguin.

A més, caldrà tenir en compte la normativa particular de TMB que regula amb caràcter específic determinats aspectes, com ara les competències i funcionament dels diversos òrgans de contractació, les taules de valors que determinen la respectiva intervenció d'aquests, els models de documents normalitzats a utilitzar i, en general, aquella que regula els procediments i circuits interns, especialment pel que fa a la intervenció dels Serveis d'Aprovisionaments i Logística.

4. Procediment

1.4. Processos especials

Pel que fa als contractes que tinguin la consideració de menors, d'acord amb la LCSP (valor inferior a 50.000 € per a contractes d'obres i a 18.000 € per a contractes de subministrament i de serveis), s'aplicarà el procediment intern previst a l'efecte, en virtut del qual caldrà, com a mínim, justificar l'aprovació de la despesa.

Les contractacions amb preu sotmès a tarifa o en el que aquest no sigui negociable com puguin ser, amb caràcter merament enunciatiu, subscripcions, inscripcions a cursos de formació, contractació d'anuncis i d'altres equivalents, es consideraran compres menors sempre que no estiguin subjectes a regulació harmonitzada.

Davant d'una situació d'emergència que resulti d'una greu afectació dels serveis que presta TMB i que faci necessària una actuació urgent per a pal·liar-la o resoldre-la, es podran adoptar, sense tramitació i fins i tot de forma verbal, les decisions que s'escaiguin per a dur a terme les contractacions que l'esmentada situació requereixin, sense perjudici de justificar i documentar posteriorment les decisions adoptades.

1.5. Publicitat

a) La publicitat de l'activitat contractual de TMB es durà a terme d'acord amb les disposicions de la Llei 31/2007 quan s'escaigui i, en qualsevol cas, amb les que determini la normativa interna de TMB, en funció de la naturalesa i el valor del contracte, bo i garantint en qualsevol cas el compliment d'aquest principi general.

4. Procediment

El mitjà prioritari de divulgació de l'activitat contractual, i amb els efectes que es deriven de les disposicions de la LCSP, serà a través del "Perfil de Contractant", al qual s'accedirà per la pàgina web institucional www.tmb.cat, sense perjudici de la publicitat que es dugui a terme a través dels diaris oficials, quan s'escaigui, o d'altres mitjans.

b) D'altra banda, TMB disposa d'un sistema de classificació propi, anomenat PROTRANS, d'acord amb els principis i condicions que estableix la Llei 31/2007 i amb els efectes que es deriven d'aquesta norma pel que fa a la publicitat i convocatòria de licitacions.

El registre de proveïdors PROTRANS és un sistema comú integrat pels operadors de transport més importants i significatius, creat amb la finalitat de disposar d'una eina de gestió eficaç, objectiva i permanentment actualitzada per a seleccionar proveïdors i contractistes.

Tots els operadors econòmics interessats podran sol·licitar el registre i la corresponent classificació en el registre de proveïdors PROTRANS, de l'existència del qual TMB donarà constància amb la publicació anual de l'oportú anunci.

2. Inici del procediment

2.1. Amb caràcter general i abans d'iniciar qualsevol procediment de contractació, caldrà que per part de l'Àrea o Servei interessat es formuli un informe justificant la necessitat i la idoneïtat del contracte, bo i indicant una estimació econòmica i la comprovació comptable que calgui.

Aquest informe s'haurà de fer constar o s'haurà d'acompanyar a la sol·licitud d'inici del procediment de contractació a presentar a l'òrgan competent de TMB a qui, d'acord amb la normativa interna, correspongui atorgar la corresponent autorització.

4. Procediment

2.2. Juntament amb l'autorització per iniciar el procediment de contractació i en funció de les característiques de la licitació a dur a terme, l'òrgan de TMB a qui correspongui la competència determinarà i concretarà:

- a) El tipus de procediment a seguir.
- b) La publicitat que sigui necessària.
- c) Els plecs de condicions que s'escaiguin i els responsables de la seva redacció.
- d) Les bases per a la selecció de candidats quan sigui necessari en virtut del procediment emprat.
- e) Els criteris d'adjudicació i la seva respectiva ponderació.

2.3. Com a norma general, tot allò que faci referència a la publicitat, les comunicacions i la informació que es derivi o faci referència als processos de contractació serà gestionat pels departaments d'Aprovisionaments i Contractació, i de Control i Intervenció de la Contractació que, a més i també amb caràcter general, seran els que duran a terme la interlocució amb els operadors econòmics que intervinguin.

2.4. Amb caràcter general sempre s'haurà de disposar d'un mínim de tres licitadors, a fi i efecte de garantir els principis de concurrència i lliure competència, fora dels supòsits explícitament previstos a la normativa sobre contractació pública o d'aquells que per la naturalesa de l'objecte del contracte no sigui possible.

2.5. Pel que fa a les licitacions que es tramitin per procediment restringit i negociat, l'òrgan de TMB competent a l'efecte fixarà els criteris que han de permetre seleccionar els candidats a participar en la licitació.

La selecció dels candidats també es podrà fer a través del registre de proveïdors PROTRANS, en funció de les característiques de l'objecte de la licitació.

2.6. Com a norma general i per a cada licitació es posarà a disposició dels participants un Plec de Condicions Generals, un Plec de Condicions Particulars i un Plec de Condicions Tècniques, sense perjudici que es faciliti altra documentació quan s'escaigui.

- a) El Plec de Condicions Generals establirà les bases de caràcter administratiu i general que regeixen les licitacions convocades per TMB.
- b) El Plec de Condicions Particulars determinarà les especificacions de caràcter administratiu pròpies del contracte a adjudicar, com ara la concreció de l'objecte i l'abast de la licitació, els terminis i la forma de presentació de les ofertes, les garanties que calgui prestar, els criteris d'adjudicació amb la corresponent ponderació, així com les prescripcions jurídiques i econòmiques que s'escaiguin.
- c) El Plec de Condicions Tècniques definirà i descriurà les característiques requerides o exigides d'una obra, material, producte, subministrament o servei objecte de licitació.

2.7. Els plecs de condicions establiran els criteris en què es basarà TMB per adjudicar els contractes i que podran ser:

- a) Un únic criteri i que en aquest cas serà el preu més baix.
- b) Diversos criteris i en aquest cas s'adjudicarà a l'oferta econòmicament més avantatjosa, en funció dels criteris objectius prèviament definits i ponderats en els plecs de condicions.

3. Recepció i obertura d'ofertes

3.1. Les ofertes corresponents a qualsevol licitació s'hauran de presentar a la seu social de les empreses que integren TMB, a Barcelona (08040), Carrer 60, núm. 21-23, sector A de la Zona Franca, de dilluns a divendres i dins de l'horari que s'indiqui en els plecs de condicions.

L'obertura de les ofertes podrà tenir lloc en acte públic o no públic, segons el que estableixin els plecs de condicions per a cada licitació. En cas que l'acte sigui públic hi podran assistir els representants dels licitadors que participin en la licitació corresponent.

Com a norma general, un cop duta a terme l'obertura d'ofertes i examinada la documentació administrativa als efectes del concurs i, si escau, modificats els defectes que eventualment s'haguessin pogut apreciar, es tornarà l'esmentada documentació, a petició dels licitadors.

3.2. Les propostes tècniques i econòmiques seran examinades i estudiades pels corresponents departaments que intervinguin en la licitació, als efectes de redactar els respectius informes de valoració.

D'acord amb el que estableixin els plecs de condicions, es podran demanar els aclariments que es considerin convenientes als licitadors, bo i respectant en qualsevol cas els principis de proporcionalitat, transparència i igualtat de tracte.

3.3. Com a norma general i en base als informes redactats a l'efecte, la Mesa de contractació elaborarà la proposta d'adjudicació, que remetrà a l'òrgan superior a qui, d'acord amb la normativa interna de TMB, correspongui prendre l'acord d'adjudicació o arribat el cas, de declarar la licitació deserta.

La decisió que resulti, bé respecte a l'adjudicació bé respecte a la declaració de deserta, serà degudament notificada a tots els participants, amb devolució dels avals que amb caràcter de fiança provisional s'haguessin dipositat, excepte pel que fa a l'adjudicatari, ja que en aquest cas se substituirà per les garanties definitives que s'haguessin determinat en els plecs de condicions.

Així mateix TMB comunicarà i donarà l'oportuna publicitat de les adjudicacions, d'acord amb el que disposa la Llei 31/2007 i en el "Perfil del contractant".

4. Formalització i execució del contracte

4.1. El contracte s'elaborarà en el termini que s'hagi establert en els plecs de condicions, bo i quedant conformat, amb caràcter general, amb els plecs que hagin regit la concreta licitació, l'oferta de l'adjudicatari i aquells altres documents i annexos que correspongui. Com a norma general, la seva execució serà a risc i ventura dels contractistes.

4.2. Per regla general, els contractes de serveis tindran una durada màxima de 5 anys, incloent-hi la pròrroga.

4.3. En qualsevol cas, correspondrà a TMB, a través dels seus òrgans de contractació, la prerrogativa d'interpretar els contractes, bo i decidint sobre els dubtes que puguin sorgir.

En tots els contractes s'entendrà que els contractistes se sotmeten a la jurisdicció dels Tribunals i Jutjats de la ciutat de Barcelona.

4.4. Els plecs de condicions o els contractes podran preveure penalitzacions per al cas d'incompliment o incompliment defectuós o parcial de les obligacions estipulades.

4.5. Seran causes de resolució del contracte les establertes amb caràcter general a la legislació aplicable i les que amb caràcter específic s'hagin estipulat en els plecs de condicions o en el contracte.

4.6. El contracte es tindrà per complert per part del contractista quan aquest hagi realitzat, d'acord amb les estipulacions del contracte i a plena satisfacció de la societat contractant, la totalitat de les prestacions. Si s'haguessin establert períodes de garantia, la responsabilitat del contractista s'extingirà a la finalització d'aquest.

Correspondrà al promotor i responsable del contracte la gestió i el control respecte del seu compliment i la constatació, a la seva finalització, de la conformitat respecte a la realització del seu objecte, bo i deixant-ne constància formal quan s'escaigui.